View the original article

ایران

آژانس انرژی اتمی هشدار داد که نمی‌تواند عدم انحراف مواد هسته‌ای ایران را تأیید کند

رادیو فردا

۲۲/آبان/۱۴۰۵

خبرگزاری‌های رویترز و فرانسه اعلام کردند نسخه‌ای از گزارش محرمانهٔ جدید آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را دیده‌اند که بر اساس آن، آژانس در مورد تأسیسات زیرزمینی غنی‌سازی اورانیوم در اصفهان ابراز نگرانی فزاینده کرده است.

بر اساس این گزارش‌ها که روز جمعه ۲۲ آبان منتشر شد، آژانس همچنین هشدار داده است که به‌دلیل همکاری نکردن ایران نمی‌تواند تأیید کند مواد هسته‌ای اعلام‌شدهٔ از سوی ایران از فعالیت‌های صلح‌آمیز منحرف نشده باشد.

خبرگزاری فرانسه می‌گوید آژانس در گزارش جدید خود که قرار است هفتهٔ آینده در نشست شورای حکام بررسی شود، دسترسی بازرسان به تأسیسات مهم هسته‌ای ایران را «حیاتی» دانسته و خواستار ازسرگیری فوری فعالیت‌های راستی‌آزمایی شده است.

بر اساس گزارش رویترز، آژانس با ابراز «نگرانی فزاینده» دربارهٔ تأسیسات غنی‌سازی سوخت اصفهان، موسوم به IFEP، تأکید کرده است که مقامات ایران سال گذشتهٔ میلادی تأسیس این مرکز را اعلام کردند، اما تاکنون اجازهٔ بازرسی از آن را نداده‌اند.

آژانس در گزارش فصلی خود به کشورهای عضو اعلام کرده است: «آژانس از محل دقیق تأسیسات غنی‌سازی سوخت اصفهان، وضعیت آن از نظر اجرای پادمان‌ها و این‌که آیا مواد هسته‌ای در آن وجود دارد یا نه، اطلاعی ندارد.»

حکومت ایران در ۲۲ خرداد ۱۴۰۴ به آژانس اطلاع داده بود که قصد دارد تأسیسات جدیدی برای غنی‌سازی اورانیوم در محل شرکت سوخت راکتورهای هسته‌ای در اصفهان ایجاد کند. قرار بود بازرسان آژانس روز بعد اطلاعات طراحی این تأسیسات را بررسی کنند، اما آغاز حملات اسرائیل به ایران مانع انجام این بازرسی شد.

خبرگزاری فرانسه در گزارش تازهٔ خود نوشته است که آژانس، با تأکید بر ضرورت بازگشت بازرسان، از تهران خواسته «اقدامات فنی و تدریجی» را برای فراهم کردن شرایط این بازگشت بررسی کند.

در گزارش آژانس آمده است: «چنین گام‌های تدریجی می‌تواند راه را برای اجرای عادی پادمان‌ها در ایران هموار کند و در عین حال به ایجاد فضای اعتمادسازی مناسب برای دستیابی به توافقی گسترده‌تر کمک کند.»

خبرگزاری فرانسه همچنین گزارش داده است که آژانس در گزارش محرمانهٔ خود، حملات نظامی به تأسیسات و مراکز هسته‌ای ایران را عامل ایجاد «وضعیتی بی‌سابقه» دانسته است.

با این حال، آژانس تأکید کرده که به‌دلیل همکاری نکردن ایران، نمی‌تواند به این نتیجه برسد که هیچ‌یک از مواد هسته‌ای اعلام‌شدهٔ این کشور از فعالیت‌های صلح‌آمیز منحرف نشده‌اند.

این نهاد نبودِ اطلاعات کافی دربارهٔ مواد هسته‌ای ایران و نداشتن دسترسی برای راستی‌آزمایی آن‌ها را «موضوعی موجب نگرانی جدی از نظر اشاعهٔ هسته‌ای» توصیف کرده و خواستار رفع این وضعیت با «بیشترین فوریت» شده است.

آژانس از زمان جنگ ۱۲ روزهٔ خرداد ۱۴۰۴ و حملات اسرائیل و آمریکا به مراکز هسته‌ای ایران، به تأسیسات اصلی غنی‌سازی این کشور دسترسی نداشته است. شماری از این تأسیسات در جنگی که نهم اسفند ۱۴۰۴ آغاز شد نیز هدف حملات نظامی قرار گرفتند.

مقام‌های جمهوری اسلامی بارها از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و مدیرکل آن به‌دلیل آنچه «خودداری از محکومیت صریح» حملات آمریکا و اسرائیل به تأسیسات هسته‌ای ایران می‌خوانند، انتقاد کرده‌اند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، بازرسان آژانس در ماه سپتامبر امسال توانسته‌اند از نیروگاه هسته‌ای بوشهر بازدید کنند، اما به دیگر تأسیسات مهم هسته‌ای ایران دسترسی نداشته‌اند.

آژانس همچنین پیش از حملات خرداد ۱۴۰۴ برآورد کرده بود که ایران حدود ۴۴۰ کیلوگرم اورانیوم با غنای ۶۰ درصد در اختیار دارد؛ سطحی که به غنای حدود ۹۰ درصدی مورد نیاز برای ساخت سلاح هسته‌ای نزدیک است.

با این حال، وضعیت و محل نگهداری این ذخایر از زمان حملات نظامی تاکنون برای آژانس روشن نیست.

جمهوری اسلامی همواره تلاش برای دستیابی به سلاح هسته‌ای را رد کرده است.

بیشتر در این باره:
طرح پیشنهاد بازگشت به «توافق قاهره» توسط گروسی، با هدف نظارت بر فعالیت هسته‌ای ایران

رافائل گروسی، مدیرکل آژانس، پیش‌تر در پنجم آبان در نشست شورای امنیت سازمان ملل پیشنهاد کرده بود که ایران و آژانس برای ازسرگیری بازرسی‌های هسته‌ای به «توافق قاهره» بازگردند.

او این توافق را راهکاری عملی توصیف کرده بود که می‌تواند هم نگرانی‌های امنیتی ایران را در نظر بگیرد و هم زمینهٔ راستی‌آزمایی فعالیت‌های هسته‌ای این کشور را فراهم کند.

توافق قاهره در شهریور ۱۴۰۴ میان رافائل گروسی و عباس عراقچی، وزیر خارجهٔ ایران، امضا شد و هدف آن ایجاد سازوکاری برای ازسرگیری همکاری‌های نظارتی آژانس پس از جنگ ۱۲ روزه بود.

با این حال، پس از فعال شدن مکانیسم ماشه و بازگشت تحریم‌های سازمان ملل، علی لاریجانی، دبیر وقت شورای عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی، اعلام کرد که این توافق «عملاً کان‌لم‌یکن» شده است.

گروسی پنجم آبان بار دیگر خواستار اجرای این توافق شد و تأکید کرد که برداشتن «گام‌های فنی تدریجی» می‌تواند زمینهٔ بازگشت بازرسان و اعتمادسازی برای دستیابی به توافقی گسترده‌تر را فراهم کند.

از سوی دیگر، خبرگزاری بلومبرگ به‌تازگی گزارش داد که جمهوری اسلامی در سندی ۱۰ صفحه‌ای به آژانس اعلام کرده است به‌دلیل حملات نظامی و تهدیدهای مستمر آمریکا، خود را متعهد به پذیرش نظارت کامل هسته‌ای نمی‌داند.

بر اساس این گزارش، رضا نجفی، نمایندهٔ ایران در آژانس، گفته است که حملات به تأسیسات هسته‌ای و ادامهٔ تهدیدهای نظامی، شرایطی استثنایی ایجاد کرده که بازرسی‌های عادی را ناممکن ساخته است.

تهران همچنین همکاری کامل با آژانس را به پیشرفت مذاکرات صلح با واشینگتن مشروط کرده است.

بازگشت بازرسان آژانس یکی از موضوعات مطرح در تلاش‌های دیپلماتیک اخیر برای کاهش اختلافات ایران و آمریکا هم بوده است.

وب‌سایت اکسیوس پیش‌تر به نقل از منابع مطلع گزارش داد که میانجی‌گران قطری طرحی دومرحله‌ای برای اعتمادسازی میان تهران و واشینگتن پیشنهاد کرده‌اند.

بر اساس این طرح، آمریکا در مرحلهٔ نخست محاصرهٔ دریایی ایران را لغو و بخشی از دارایی‌های مسدودشده را آزاد می‌کند و ایران نیز از بازرسان آژانس برای بازدید از تأسیسات هسته‌ای بمباران‌شده دعوت خواهد کرد.

در مرحلهٔ بعد نیز بازگشایی تنگهٔ هرمز و ازسرگیری مذاکرات هسته‌ای با تمرکز بر ذخایر اورانیوم با غنای بالای ایران پیش‌بینی شده است.

جزئیات این پیشنهاد هنوز به‌طور رسمی از سوی تهران و واشینگتن تأیید نشده است.

مقام‌های جمهوری اسلامی در روزهای اخیر تأکید کرده‌اند که ازسرگیری مذاکرات با آمریکا به پذیرش شروط هفت‌گانهٔ تهران بستگی دارد.

در مقابل، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، شامگاه پنج‌شنبه بار دیگر تأکید کرد که واشینگتن دیگر نیازی به توافق با تهران ندارد و تهدید کرد که ممکن است دستور حملات تازه‌ای به ایران صادر کند.

اختلاف بر سر برنامهٔ هسته‌ای ایران همچنان یکی از موانع اصلی دستیابی به توافق میان تهران و واشینگتن است. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز تأکید دارد که ازسرگیری دسترسی بازرسان برای راستی‌آزمایی فعالیت‌ها و مواد هسته‌ای ایران ضروری است.

بیشتر در این باره:

آلمان اعلام کرد همراه با بریتانیا و فرانسه آمادهٔ مذاکره هسته‌ای با ایران است

این مطلب بخشی از:

ایران | سیاسی | بایگانی | گزارش‌های خبری

© ۲۰۲۶ تمام حقوق این وب‌سایت، بر اساس مقررات کپی‌رایت، برای رادیو فردا محفوظ است.